

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านการผูกพันรูปเรื่องและสัมพันธ์ภาพในข้อความ

ตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 640 คน ซึ่งสุ่มจากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 128,909 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบกลุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage Cluster Random Sampling) คือสุ่มจังหวัดในแต่ละเขตการศึกษาทั้ง 12 เขต และท้องที่การศึกษาในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 8 ท้องที่มา 20% จากนั้นสุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในแต่ละจังหวัดและท้องที่การศึกษาที่สุ่มได้ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมา 10% ได้โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 18 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนสุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมาโรงเรียนละ 10% โดยแบ่งเป็นนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ 5% และนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ภาษา 5% รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 640 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบและรายละเอียดเกี่ยวกับความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความภาษาอังกฤษจากหนังสือและเอกสารต่างๆ และศึกษาแบบเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก อ.015-อ.016 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ. 2533) จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ Odessey, English for A Changing World, Active Context English Book3, New Horizons in English และ Lado English Series 6 เพื่อสร้างแบบสอบวัดความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความภาษาอังกฤษชั้น 1 ฉบับ โดยแบบสอบแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 วัดความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่อง จำนวน 64 ข้อ และส่วนที่ 2 วัดความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพข้อความจำนวน 71 ข้อ รวมจำนวน ข้อสอบทั้งหมด 135 ข้อ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบ ปรับปรุง แบบสอบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาแบบสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่ไม่เข้ากลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 40 คน หลังจากนั้น นำแบบสอบมาหา ค่าความเที่ยง ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.74 แล้วนำมาหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก ได้ ข้อสอบที่มีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 68 ข้อ ตัดข้อสอบที่มี ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ออกจำนวน 16 ข้อ และปรับปรุง ข้อสอบที่มีค่าความยากหรือค่าอำนาจจำแนกค่าใดค่าหนึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 51 ข้อ แล้ว นำแบบสอบซึ่งประกอบด้วยข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์และข้อสอบที่ปรับปรุงแล้วจำนวนทั้งหมด 119 ข้อ ไปทดลองใช้อีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นนำแบบสอบมาวิเคราะห์ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก ได้แบบสอบที่มีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์จำนวน 106 ข้อ เพื่อความเหมาะสม กับเวลาที่ใช้ในการสอบ 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกแบบสอบไว้เพียง 100 ข้อ โดยแบ่ง เป็นแบบสอบวัดความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่อง จำนวน 43 ข้อ และแบบสอบวัดความ สามารถด้านสัมพันธ์ภาพข้อความจำนวน 57 ข้อ โดยแบบสอบมีค่าความยากระหว่าง 0.20-0.73 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25-0.71 นำแบบสอบจำนวน 100 ข้อมาหา ค่าความเที่ยง ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.76 หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบฉบับดังกล่าว ไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 640 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสถิติ โดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนความสามารถด้านการ สัมพันธ์ข้อความในแต่ละระดับตามเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยมีค่ามัธยฐานเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 46.84 เมื่อจำแนกตามแผนการเรียนปรากฏว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีค่ามัธยฐานเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 47.93 สูงกว่านักเรียนในแผนการเรียนศิลป์ภาษาซึ่งมีค่ามัธยฐานเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 45.75

เมื่อพิจารณาตามประเภทของความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความภาษาอังกฤษพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความในการผูกพันรูปเรื่องสูงกว่าความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ คือมีค่ามัธยฐานเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 48.12 ส่วนความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ 45.54

เมื่อแยกพิจารณาตามแผนการเรียน พบว่า

1.1 นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตของความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่องคิดเป็นร้อยละ 49 และค่ามัธยฐานเลขคณิตของความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ คิดเป็นร้อยละ 46.80

1.2 นักเรียนแผนการเรียนศิลป์ภาษามีค่ามัธยฐานเลขคณิตของความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่องคิดเป็นร้อยละ 47.24 และค่ามัธยฐานเลขคณิตของความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ คิดเป็นร้อยละ 44.28

2. เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (0-49 คะแนน) จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 55 อยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (50-59 คะแนน) จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 21.09 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60-69 คะแนน) จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 อยู่ในเกณฑ์ดี (70-79 คะแนน) จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 6.56 และอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (80-100 คะแนน) จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 1.72

เมื่อแยกพิจารณาตามแผนการเรียน พบว่า

2.1 นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ มีความสามารถด้านการสัมพันธ์
ข้อความภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (0-49 คะแนน) จำนวน 178 คน คิดเป็น
ร้อยละ 55.63 อยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (50-59 คะแนน) จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ
21.56 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60-69 คะแนน) จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 13.44 อยู่ใน
เกณฑ์ดี (70-79 คะแนน) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.81 และอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (80-
100 คะแนน) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56

2.2 นักเรียนแผนการเรียนศิลป์ภาษา มีความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความ
ภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (0-49 คะแนน) จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ
54.38 อยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (50-59 คะแนน) จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.62
อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60-69 คะแนน) จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.81 อยู่ในเกณฑ์ดี
(70-79 คะแนน) จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.31 และอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (80-100
คะแนน) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.88

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
มีความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คือมีค่ามัธยฐานเลขคณิตคิดเป็น
ร้อยละ 46.84 ตามเกณฑ์การประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงาน
วิจัยของ สิริพร เมืองพรวน (2524:109-111), สุนทรี กิตติโรสภาตุร (2530:45-47),
เบญจภรณ์ นั้ตรณะรัชต์ (2524:77-80) และเจ โจนซ (J Jonz 1987:409-438) ซึ่งได้
ศึกษาความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความในประเภทต่างๆ ได้แก่ การอ้างอิงย้อนหลัง การอ้าง

เครื่องสัมพันธ์ความ การใช้เครื่องผูกพันทางศัพท์ของกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 และพบว่ามีความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความประเภทต่างๆ ดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาหรือเรียบเรียงความคิดของตนเองเข้าเป็นรูปเรื่องต่อเนื่องได้ไม่ว่าจะโดยการพูดหรือเขียน ทั้งๆที่อาจมีความคิดหรือทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องที่สื่อสารอยู่บ้าง แต่กลับไม่สามารถพัฒนาหรือเรียบเรียงความคิดเหล่านั้นเข้าด้วยกันและสร้างข้อความที่ต่อเนื่องและมีคุณค่าในการสื่อความหมาย ซึ่งมูลเหตุของปัญหานี้อาจมาจากการที่ผู้เรียนขาดความสามารถในการรวมประโยคต่างๆ เข้าเป็นข้อความที่มีจุดมุ่งหมายเดียว และมีคุณค่าในการสื่อความหมาย (A.A Tadros 1976: 12-19)

นอกจากนี้ สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการสัมพันธ์ข้อความต่ำกว่าเกณฑ์อาจเนื่องมาจากวิธีสอนของครูผู้สอน ซึ่งเจ พี บี อัลเลนและเอช จี วิตโครว์สัน (J.P.B. Allen and H.G. Widdowson 1974:4) ได้กล่าวไว้ว่า ครูยังให้ความสำคัญในวิธีสอนแบบการเรียบเรียงประโยค ให้เป็นข้อความที่ต่อเนื่อง (Connected Discourse) น้อยมากเพราะครูยังยึดแนวการสอนของนักไวยากรณ์ที่เน้นในเรื่องประโยคอยู่ และจากงานวิจัยของวสันต์ วันสพเวทวิสิฐ (2532:736) ซึ่งสำรวจปัญหาของครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 2 พบว่าครูผู้สอนมีปัญหาในการสอนเนื้อหาตามจุดประสงค์รายวิชาของหลักสูตรในทักษะต่างๆ คือ ทักษะการฟัง-พูด ได้แก่การฟังเพื่อสรุปใจความสำคัญจากข้อความ ทักษะการอ่าน ได้แก่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทักษะการเขียน ได้แก่ การเขียนเรียงความหรือรายงาน ทักษะต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นทักษะที่ต้องใช้ความสามารถในระดับข้อความไม่ซ้ำ เพียงแค่ระดับประโยค คือนักเรียนต้องสามารถทำความเข้าใจความต่อเนื่องของข้อความทั้งหมดจึงจะมีความสามารถในทักษะดังกล่าวได้ ดังนั้นเมื่อผู้สอนมีปัญหาในการสอนทักษะเหล่านี้ จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาแยกตามแผนการเรียน พบว่านักเรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีคะแนนความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความสูงกว่านักเรียนในแผนการเรียนศิลป์ภาษา

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิชาเรียนในสายวิทยาศาสตร์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด ฝึกการค้นคว้ารู้จักสรุป ตีความอย่างมีเหตุผล ไม่ว่าผู้เรียนรู้ด้วยการท่องจำหลักการแต่เพียงอย่างเดียวแต่จะมีการเรียนรู้ ทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกทักษะปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับวิธีการเรียนเช่นนี้และนำไปใช้ในการ เรียนในวิชาอื่นๆ ซึ่งคุณลักษณะในการเรียนรู้เช่นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในทุกๆ ด้าน ไม่เฉพาะแต่ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ อาจสืบเนื่องมาจาก เกณฑ์ในการเลือกแผนการเรียนที่ ีโรงเรียนกำหนดไว้ กล่าวคือโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย ครั้งนี้ใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเกณฑ์ในการเลือกแผนการเรียน นักเรียนที่จะสามารถ เลือกเรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ได้นั้น จะต้องมีความเฉลียวรวมทุกวิชาอยู่ในระดับสูง ซึ่งหมายความว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มักจะเป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางการ เรียนทุกวิชา รวมทั้งวิชาภาษาอังกฤษก็อยู่แล้ว จึงทำให้คะแนนความสามารถด้านการสัมพันธ์ ข้อความที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สูงกว่าคะแนนของนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ภาษา

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการผูกพัน รูปเรื่องสูงกว่าความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากความสามารถ ด้านการผูกพันรูปเรื่อง เป็นความสามารถที่ไม่ซับซ้อนเท่ากับความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ กล่าวคือ เป็นเพียงการผูกพันระหว่างประโยคที่มักมี เครื่องผูกพันความที่ชัดเจน ส่วนสัมพันธ์ภาพใน ข้อความเป็นการตีความข้อความหรือกลุ่มประโยคโดยรวม ซึ่งนักเรียนจะต้องอ่านและทำความเข้าใจความ ต่อเนื่อง เชื่อมโยงของใจความทั้งหมดซึ่งมักไม่มี เครื่องผูกพันความที่ชัดเจนประกอบกับ ต้องมีความรู้เดิม (Schema) เกี่ยวกับเรื่องที่สื่อสารด้วยจึงจะสามารถตัดสินใจได้ว่าเรื่องราวหรือ ข้อความนั้นมีสัมพันธ์ภาพในข้อความหรือไม่ (Patricia Carrell 1982:484) จึงอาจสรุปได้ ว่าความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ เป็นความสามารถที่ค่อนข้างซับซ้อนด้วยเหตุนี้ นักเรียน จึงสามารถตีความข้อความที่มีการผูกพันรูปเรื่องได้ดีกว่าสัมพันธ์ภาพในข้อความ

อนึ่ง ถึงแม้ว่าทั้งความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่องและความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพ ในข้อความจะเป็นส่วนประกอบของความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความ และแม้ว่าไมเคิล ฮัลลiday และรุไควยา ฮาซัน (Michael Halliday and Ruquiya Hasan 1976:2) จะกล่าวไว้ว่า "ความสามารถทั้งสองด้านนี้ เชื่อมโยงสัมพันธ์กันคือความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่องจะ

ก่อให้เกิดความสามารถด้านสัมพันธภาพในข้อความตามมา" แต่ก็มีงานวิจัยและแนวคิดของนักภาษาศาสตร์บางคนก็แสดงให้เห็นว่าความสามารถทั้งสองด้านมีความสัมพันธ์กันทางลบ ซึ่งหมายความว่า ผู้ที่มีความสามารถในการผูกพันรูปเรื่องอาจขาดความสามารถด้านสัมพันธภาพในข้อความก็ได้ (Patricia Carrell 1982: 486, R.J.Tierney and J.H.Mosenthal 1983: 215-228) แสดงว่าความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่องไม่ได้เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสามารถด้านสัมพันธภาพในข้อความจึงอาจเป็นไปได้ที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการผูกพันรูปเรื่องมากกว่าความสามารถด้านสัมพันธภาพในข้อความ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องความสามารถด้านการสัมพันธข้อความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารการศึกษา

1.1 ควรส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นให้ครูเห็นว่าการสอนภาษาในระดับโครงสร้างนั้นไม่เพียงพอที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการสอนระดับข้อความ คือให้มีการสอนโครงสร้างภาษาเป็นพื้นฐาน แต่เน้นให้นักเรียนมีความสามารถและมีความเข้าใจในความสัมพันธ์ของข้อความโดยรวม

1.2 ควรจัดอบรมหรือส่งครูเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับข้อความ ตลอดจนจัดให้มีวารสารหรือเอกสารสนเทศต่างๆ ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนในลักษณะดังกล่าวทั้งนี้ เพื่อให้ครูได้ทราบเทคนิค วิธีการสอนในลักษณะนี้และนำมาพัฒนาการสอนของตน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่องสูงกว่าความสามารถด้านสัมพันธภาพในข้อความ ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีความสามารถ

ในการสัมพันธ์ข้อความในระดับประโยคดีกว่าการสัมพันธ์ข้อความโดยรวม ดังนั้น ในการสอนภาษาอังกฤษครูจึงควรสอนทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะในระดับข้อความ กล่าวคือ ไม่ใช่เพียงว่าให้นักเรียนฟัง พูด อ่าน หรือ เขียนประโยคฯ หนึ่งแล้วสามารถแปลความหมายประโยคนั้นได้ตลอดจนไม่ควรสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนท่องจำความหมายของคำศัพท์ในลักษณะ เป็นคำเดี่ยวๆ โดยปราศจากการตีความจากบริบท ควรสอนให้นักเรียนรู้จักตีความข้อความทั้งหมด แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตสัญลักษณ์ที่แสดงความต่อเนื่อง เชื่อมโยงของประโยคแต่ละประโยค รวมทั้งฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสื่อสารในระดับข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการสื่อสารที่เป็นจริง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิตแบบเรียน

แบบเรียนที่จะใช้ควรเป็นแบบเรียนที่เปลี่ยนจากแบบเรียนที่ยึดเพียงทฤษฎีไวยากรณ์ระดับประโยคมาเป็นแบบเรียนที่มีการฝึกทักษะต่างๆ ในระดับข้อความ (Discourse Level) กล่าวคือทักษะการฟัง-พูด ควรฝึกแบบฝึกหัดที่เน้นการฝึกความต่อเนื่องทางความหมายของบทสนทนา โดยที่ไม่มีครูคอยผูกพันทางไวยากรณ์อย่างเด่นชัด ตลอดจนมีเทปเสียงประกอบบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนฝึกฟัง เพื่อจับใจความโดยรวมของข้อความ ส่วนในทักษะอ่าน-เขียน ควรมีบทเรียนที่เน้นการฝึกกิจกรรมหลังการอ่านที่นอกเหนือจากการตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการเขียนเพื่อการสื่อสาร เช่น เขียนเล่าเรื่องราวจากภาพที่กำหนดให้ หรือฝึกเขียนจากสถานการณ์ที่กำหนดซึ่งควรเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความจริงหรือใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้เรียน แบบเรียนลักษณะดังกล่าว จะส่งผลให้มีการถ่ายทอดความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence) ซึ่งเป็นความสามารถในระดับประโยค (Sentence Level) มาสู่ความสามารถในระดับข้อความซึ่งเป็นความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ได้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

4. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

4.1 ควรศึกษาวิเคราะห์ความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความทั้ง 2 ประเภท คือ การผูกพันรูปเรื่องและสัมพันธ์ภาพในข้อความ ในรายละเอียดว่าผู้เรียนมีปัญหาในการสัมพันธ์ข้อความแต่ละด้านมาก-น้อยเพียงใด เพื่อนำไปปรับปรุงในการเรียนการสอน

4.2 ควรสำรวจวิธีสอนของครูเกี่ยวกับการสอนในระดับข้อความว่า มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนหรือไม่

4.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของความสามารถด้านการผูกพันรูปเรื่องกับความสามารถด้านสัมพันธ์ภาพในข้อความ